בס"ד

מבאר רבותינו

שנה כ"ו גליון כ"ט (אלף רפ"ח) פרשת אח"ק
י"ב אייר תשפ"ה לפ"ק

לע"נ מרן הגה"צ רבי שמואל בן רבי יחזקאל שרגא זצ"ל מנאנאש, והרבנית הצדיקת מרת אסתר בת הר"ר יצחק ז"ל

הדלקה"נ: ברוקלין: 7:46 = מאנסי - קרית יואל: 7:47 = לונדון: 8:21 = אנטווערפען: 9:02
מוצשב"ק: ברוקלין: 9:14 = מאנסי - קרית יואל: 9:16 = לונדון: 9:51 = אנטווערפען: 10:32

מבאר התלמוד

נערך ע"י: הרב נפתלי יחזקאל פאללאק
רב דק"ק תוספות יו"ט - אנטווערפן

קורות חיי רבותינו חכמי התלמוד [שט"ו] / ל"ח

רב קטינא (א):

רב קטינא היה בדור שני לאמוראים. והיה חבירו של רב חסדא, אבל לא מצינו בהדיא מי היו רבותיו, אולם מצינו פעמים אחדות שמסר מאמרים בשם ר' שמעון בן לקיש (א). ורב חסדא חבירו הי' מרבה למסור מאמרים בשמו.

בניו:

כנראה היה לו כמה בנים, אולם היותר מפורסם בתלמוד הוא בנו רב דניאל, שנקרא בכל מקום רב דניאל בר רב קטינא.

ואלה שמות בניו: רב שמואל בר רב קטינא, למי שמצינו שהאמורא רבה בר בר חנה חיתן את בנו עם בתו של רב שמואל בר קטינא (ב).

רב חנא בר רב קטינא (ג). רב אחא בר קטינא (ד). רב הונא בר רב קטינא (ה). רב חנינא בר רב קטינא (ו). רב חנן בר קטינא (ז). והיה רב קטינא משבח עצמו ואמר: שיכולני לעשות כל בני זכרים (ח).

א. מס' בכורות דף מ"ד ע"ב: אמר רבה בר רב הונא אמר רב קטינא אמר ריש לקיש: דם רבה שחין רבה שכבת זרע רבה צרעת רבה צואה רבה הדרוקן רבה מי רגלים רבין ירקון רבה. ובמס' חולין דף י"ז ע"ב יש מימרא מבנו של רב קטינא בשם ריש לקיש: אמר רב הונא בר רב קטינא אמר רבי שמעון בן לקיש: שלש פגימות הן, פגימת עצם בפסח, פגימת אוזן בבכור, פגימת מום בקדשים, ורב חסדא אמר אף פגימת סכין. **ב.** מס' ברכות דף מ"ז ע"א: רבה בר בר חנה הוה עסיק ליה לבריה בי רב שמואל בר רב קטינא, קדים ויתיב וקמתני ליה לבריה, אין הבוצע רשאי לבצוע עד שיכלה אמן מפי העונים, רב חסדא אמר מפי רוב העונים וכו'. **ג.** מס' יומא דף נ"ד ע"א, ובמס' תענית דף י"ג ע"א, ובמס' יבמות דף ע"ט ע"א, ובמס' קידושין דף ע"ז ע"ב. **ד.** מס' יבמות דף ס"ו ע"א. מס' זבחים דף נ"ג ע"ב. **ה.** מס' נדרים דף ס"ה ע"ב, ובמס' גיטין דף מ"ג ע"ב. ומצינו גם אותו לומד לפני רב חסדא במס' זבחים דף קט"ו ע"ב: יתיב רב הונא בר רב קטינא קמיה דרב חסדא וקא קרי וישלח את נערי בני ישראל, א"ל: הכי אמר ר' אסי: (קרבו) ופסקו, סבר לאותוביה ממתניתין שמעיה דקאמר וכו'. **ו.** מס' גיטין דף ל"ח ע"א. **ז.** מס' חולין דף י"ט ע"א. **ח.** מס' נדה דף ל"א ע"ב: והיינו דאמר קב קטינא, יכולני לעשות כל בני זכרים, אמר רבא: הרוצה לעשות כל בניו זכרים וכו'.

לרבים השואלים:
מי שברצונו לקבל מאמרים הקודמים מסודרים יפנה להמערכת

מבאר התורה

והתקדשתם והייתם קדושים

ענין הגבהת הידים לאחר נטילת ידים לסעודה בשבת קודש

והתקדשתם והייתם קדושים (כ' ז'). סיפר הגה"צ המפורסם רבי אהרן ווייס זצוק"ל אבדק"ק בענעדקאוויץ יצ"ו ואח"כ ראב"ד דק"ק מונקאטש יצ"ו אחי הגה"ק אדמו"ר בעל אמרי יוסף מספינקא זי"ע, שפ"א כאשר נסע להסתופף בצל קדשו של רבינו בעל דברי יחזקאל משינאווא זיעועכי"א, ובעת ההוא עסק בש"ע או"ח סי' קנ"ח הלכות נטילת ידים לסעודה, ועי"ז הי' בקי מאד בכל פרטי דיניה ושיטותיה, וראה אז איך שרבינו זי"ע נוטל את ידיו לסעודה ומדקדק בחומרות רבות, אשר אחדים מהן הי' מבין, ואחדים מהנהגותיו החמורות לא זכה להבין, ובתוך הסעודה, ורבינו זי"ע פתח פה קדשו ואמר לו: יאך האב אסאך חומרות אין נטילת ידים, ווייל איך אנגעהויבן צו באקומען בריוון, וואו מען האט אויף מיר געשריבן "הרב הקדוש", האב איך געקלערט, אז מען שרייבט הרב הקדוש, ווי קען מען שרייבן אויף א מענטש הרב הקדוש, נו, האב איך געקלערט, עס שטייט והתקדשתם והייתם קדושים, ופירש על זה רש"י ז"ל, והתקדשתם זה מים ראשונים, והייתם קדושים זה מים אחרונים, נו אז מען איז נזהר אין נטילת ידים הייסט מאן א קדוש, וועגן דעם האב איך געזען צו נעמען א סאך חומרות אין נטילת ידים זי"ע. (גדולת יהושע נאסויד, ח"ב דף כ"ט)

רצו חכמים לתקן שיגביהם ולא ישפילם, משום אסמכתא דקרא (ישעי' ס"ג ט') וינטלם וינשאם. (בית יוסף או"ח סי' קס"ב)

זוקף ראשי האצבעות למעלה כנגד הראש אחר הנטילה וכו', כדי שיתברכו כולם ממקור העליון, וכדי שימצא מזון ושפע לכל העולמות, כי המזון תלוי במים הראשונים שהם מימי חסד וכו'. (אור צדיקים דרך סעודה)

וטעם ההגבהה כתבו הפוסקים וטור ומרן ז"ל, משום שלא יצאו המים חוץ לפרק, ויחזרו ויטמאו את הידים כמבואר בבית יוסף ובשלחן ערוך, ולפי זה כתב בשולחן ערוך דאם שפך רביעית בבת אחת או הטביל ידיו, שאין צריך להגביה ידיו, אבל הרב ז"ל כתב בשער המצוות (פרשת עקב) טעם בסוד שלעולם צריך להגביה הידים אחר הרחיצה, וגם כתב עוד שם טעם אחר, משום דעתה בנטילת ידים כוונתינו היא לגרש משם הקליפות הנאחזות בהם, והגבהתן למעלה אחר הרחיצה כדי שלא יחזרו הקליפות להתאחז בהם כבראשונה וכו', ולפי זה אין חילוק דאפילו שופך רביעית בבת אחת, או מטביל ידיו, צריך להגביה הידים. (כף החיים שם ס"ק א')

אח"כ תטול ידיך, וצריך שבעת שתנגב ידיך, ובשעה שתברך על נט"י תגביה ב' ידיך זקופות למעלה כנגד ראשך, מב' צדדי ראשך, גם יהיה כ"ז מעומד, ועתה נבאר הכוונה, הנה ענין נטילה לאכילה, נתבאר ענינה בענין נט"י לאכילה דיומי החול, אמנם מה שנוסיף בזה עתה הוא: כי הנה שם נתבאר ענין הנטילה, שהיא העלאת הידים כנגד הראש, להעלותם אל מדרגתם הא', שהיו משתמשין במקום ראש, והנה עתה להורות, כי הנוקבא מקבלת הארה ע"י הידים העליונים דז"א, מן תלת מוחין דיליה ברישיה, לכן תגביה ידיך עד כנגד ראשך, גם לסיבה זו צריך לברך ברכה זו מעומד, לפי שהיא מעלה בסדר המוחין דז"א, ונודע כי עלמא דדכורא כל עובדוי מעומד, ולכן עתה אשר כונתך להעלות את הנקבה וליחדא עם בעלה, צריך שיהי' מעומד, גם בכל נטילה מג' סעודות דשבת צריך לקיים ב' הדברים הנזכרים, שיהי' מעומד, ושיגביה ידיו עד כנגד ראשו. (שער הכונות להרח"ו זצ"ל, ענין השלחן דף פ"ג)

אחר נטילת ידים יגביה ידיו כנגד ראשו ויברך תיכף ומיד בעוד ידיו זקופים, כדי שלא תהיה הגבה ידיו בריקניא, ובעוד ידיו זקופים יפשוט ידיו שיש בהם עשר אצבעות, לקבל שפע וברכה מעשר מיני שפע, ויכוין להמשיך ממקום עליון מוחין ושפע, והם עשר מיני ברכות הנזכרים בפסוק ויתן לך האלקים וכו', עד ומברכיך ברוך וכנזכר בסידור רבינו הרש"ש ז"ל. (בן איש חי הלכות שנה שניה, פרשת וירא אות י"ד)

המשך בעמוד ד'

אלו יעמדו על הברכה שנדבו להוצאות הגליון לזכות אלפי רבבות בני ישראל

תושבי וויליאמסבורג פראָקלאַמירן:
מיר זענען אַלץ געווען, מיר וועלן אַלץ בלייבן, די וואַרימסטע
און גרעסטע שטיצער פון 'צדקת רבותינו' הק' זי"ע:
'כולל שומרי החומות לצדקת רבי מאיר בעל הנס'
דער מעכטיגסטער און גרעסטער קאַסע פאַר מקבלי חלוקות צדקת-רמבעה"ן

דעם זונטאג הבא - ביים ריזיגן דינער
'ליל צדקת רבותינו' אין קאנטינענטאל:
וועלן מיר שטיצן און שטאַרקן דעם הייליגן כולל מיט
אַ מאַסיוון השתתפות אין יעדע פון אירע 12 חלוקות
אַ יאָר; פאַר אונזערע רבבות ברידער עניי אהה"ק

צדקת רבותינו
דינער הארבעים בעיר וויליאמסבורג

דער קוואל פון צדיקים

דערציילונגען פון רבותינו הקדושים צו זייער יארצייט

יארצייט פון
הגאון הקדוש מרן
רבי **יחזקאל הלוי לאנדא** זי"ע
בעל נודע ביהודה
י"ז אייר שנת תקנ"ג לפ"ק

הגה"ק רבי יחזקאל הלוי לאנדא זצ"ל - דער נודע ביהודה איז געבוירן שנת תע"ד לפ"ק צו זיין טאטע רבי יהודה הלוי זצ"ל, ער איז געווען רב אין שטאט פראג יצ"ו, און געפירט די שטאט מיט א שטארקע האנט, און געהאט זיין הייליגע השפעה איבער אלע אידישע קהלות, ער איז באקאנט אלץ גאון וקדוש און פועל ישועות, און זייענדיג דער רבן של ישראל און פוסק הדור, ווי מען רעכנט זיך מיט זיינע הייליגע פסקים במשך אלע דורות ביזן היינטיגן טאג, ער האט פארפאסט די ספרים נודע ביהודה און צל"ח און נאך. ער איז נסתלק געווארן י"ז אייר שנת תקנ"ג לפ"ק, זיין הייליגער ציון געפינט זיך אין שטאט פראג יצ"ו.

היות דער הייליגער נודע ביהודה האט באפוילן פאר זיין פטירה אז מען זאל נישט שרייבן אויף זיין מצבה קיין טיטלען, דערפאר האבן די פרנסים פון די קהלה געשריבן און געשטעלט א טאוועל מיט די פאלגענדע ווערטער: מודעה רבה, דער וואס גייט דא אריבער אויסצוגיסן זיין הארץ, זאל אונז נישט באשולדיגן מיטן זאגן, איז דען דא באגראבן יחזקאל וואס ער איז געווען א וואונדער מיט זיין תורה, ער איז דאך געווען אכט און דרייסיג יאר א געטרייע פאסטוך פאר זיין געמיינדע, אויב אזוי ווי איז זיין מצבה, וואס זאל זיין די שיינקייט פאר זיין כבוד, אז די קומענדיגע דורות זאל וויסן ווי זיין מקום מנוחה איז, זאלט עטץ וויסן, אז אזוי האט ער געהייסן, אז מען זאל נישט שרייבן אויף זיין מצבה קיין שום טיטל אדער לויב, און דאס וואס עס שטייט איז נאר ווייל ער האט אזוי געהייסן, און זיין ווילן איז די גרעסטע כבוד, און זיין גרויסע עניוות, איז עדות אויף זיין גרויסע פארשטאנד. דאס איז געמאכט געווארן דורך די חברה קדישא דגמילת חסדים, און דאס איז עדות אז זיי זענען באגלייבט מיט זיין בונד, און זענען געווארענט אין זיין כבוד ביים לעבן, און אויך נאכדעם וואס ער האט זיך שוין אפגעשיידט. (מתוך פנקס הקהלה, נעתק בהקדמת ספר נוב"י עה"ת)

*

הרה"ק **מצאנז** זצ"ל שרייבט אין א תשובה להלכה: ווער בין איך דען פארן גאון הגאונים מרן הנודע ביהודה, אפילו איך האבן געזעהן געציילטע רבנים פרעגן אפ דעם נודע ביהודה אין זייער תשובה, בעוה"ר איז דאס צוליב וואס עס פעלט דעת, און זיי זענען לייכט מיט זייער דעת, און גיי קוק, דער נודע ביהודה איז צווישן די פריערדיגע שטארקע, וואס עס איז באקאנט זיין שטארקייט אין הלכה, און עס האט אים כמעט קיינער קיינמאל נישט באזיגט. (שו"ת דברי חיים ח"ב אה"ע סי' מ"א)

*

הרה"ק **מצאנז** זצ"ל איז אמאל געווען אונטערוועגנס, און האט גענעכטיגט אין א דארף ביי א איד, און ער האט אים געבעטן דעם ספר שו"ת נודע ביהודה, און ווען ער האט אים געזאגט אז ער האט דאס נישט, האט דער צאנזער רב געוואלט פארלאזן זיין שטוב, זאגענדיג אז ער נעכטיגט נישט אין א שטוב וואס עס געפינט זיך נישט דארט דער ספר נודע ביהודה.

דער איד איז שנעל געלאפן איינהאנדלן דעם ספר, און דער צאנזער רב איז יא דארט פארבליבן. און ער האט אים געגעבן צו פארשטיין זיין גרויסע שעצונג צום נודע ביהודה, אז מיר זענען אים שולדיג טויזנטער דאנקן, ווייל דורך אים האבן מיר זוכה געווען צום בעש"ט הק' און זיינע תלמידים, ווייל בעפאר דער בעש"ט הק' איז געבוירן האט ער געבעטן אז מען זאל אים מיטגעבן זעכציג גבורים - תלמידים וואס זאלן זיין מיט אים, אבער דער שטן האט מקטרג געווען און דאס נישט געוואלט צולאזן, זאגענדיג אז דורכדעם וועט מען מתקן זיין די גאנצע וועלט, און עס איז נאכנישט די ריכטיגע צייט פאר דעם, און עס איז געווען א גרויסע סכנה אז די נשמה פון בעש"ט זאל ח"ו נישט אראפקומען, האט זיך דעמאלטס מנדב געווען די נשמה פון נודע ביהודה אז ער וועט אראפקומען פון די היכלות אין גן עדן, צו די נידריגע וועלט, און ער וועט זיך מתנגד זיין צום דרך הבעש"ט, און אזוי איז שטיל געווארן די קטרוג, און מיר האבן זוכה געווען צו וואס מיר האבן זוכה געווען, און דערפאר דארפן די חסידים אים דאנקן. [אפילו ער האט גאר שטארק געהאלטן פונעם בעש"ט הק', איז ער אבער געווען זייער שטארק אקעגן זיין דרך החסידות]. (יפה שיחתן ח"ב אות קל"ט)

*

דער **בעש"ט הק'** זצ"ל האט געזאגט: מען האט אויסגערופן אין הימעל, זייט'ס געווארענט מיט יחזקאל און זיין תורה. (צרור המור ל"ב ע"ג)

*

הרה"ק רבי מרדכי **מנעשכיז** זצ"ל האט נאכגעזאגט אין נאמען פון **בעש"ט הק'** זצ"ל: דער נודע ביהודה האט געהאט א נייע נשמה וואס איז נאך קיינמאל נישט געווען אויף דער וועלט, און עס איז געווען באהאלטן ביז דער בעש"ט איז געקומען אויף דער וועלט. (זכרון טוב)

*

הגה"ק רבי **מרדכי בנעט** זצ"ל האט געלערנט אינגערהייט [אלץ חתן] א שטיק צייט אין פראג ביים נודע ביהודה, און רבי מרדכי בנעט פלעגט פאסטן משבת לשבת, און די רביצין פון נודע ביהודה האט געבעטן פון איר מאן ער זאל אים זאגן ער זאל אויפהערן פאסטן משבת לשבת. אמאל ליל שב"ק ביי די סעודה ווען רבי מרדכי בנעט האט געגעסן ביי אים, האט דער נודע ביהודה אים געגעבן א ניס און אים געבעטן ער זאל דאס צוברעכן מיט זיין האנט, ער האט פראבירט און עס איז נישט געלונגן, האט דער נודע ביהודה דאס גענומען און עס צובראכן מיט זיין האנט. האט דער נודע ביהודה אים געזאגט, זאלסט וויסן איך פאסט אויך משבת לשבת, דעסטוועגן האב איך נאך כח צו צוברעכן א ניס פרייטאג ביינאכט מיט מיין האנט, איז א סימן אז איך מעג פאסטן משבת לשבת, אבער וויבאלד דו קענסט דאס נישט טון צוליב וואס דו פאסט משבת לשבת, איז א סימן אז דו קענסט דאס נאכנישט טון. (מרן הגה"צ מנאנאש זצ"ל)

*

זיין זון הגאון רבי **יעקבקא** זצ"ל שרייבט: שנת תקל"ג לפ"ק האט ל"ע אויסגעבראכן א פייער אין די אויבערשטע חלק פון די געביידע ווי דער נודע יהודה האט געוואוינט, און אלעס ארום איז פארברענט געווארן רח"ל, אבער זיין דירה און זיין בית המדרש האט די פייער גארנישט פארברענט, אבער דעסטוועגן האט מען באראובט זיין גאנצע פארמעגן, און אלע געלט און כלים, קליידער, און זיינע הייליגע כתבים, זענען געגנב'ט געווארן אדער פארלוירן געגאנגען, אבער אים האט נאר וויי געטון אז פילע פון זיינע שאלות ותשובות און חידושים אויף גמרא, וואס ער האט שוין נישט, און ער האט דעמאלטס באשלאסן אז ער גייט דרוקן זיינע חידושים, כדי עס זאל פארבלייבן אויף דורות שפעטער.

שנת תקל"ו לפ"ק האט ער ארויסגעגעבן דעם באקאנטן ספר נודע ביהודה, וואס מען זעהט אז ער האט אויסגעגעבן גאר אסאך געלט עס זאל זיין געדרוקט גאר שיין און הערליך, וואס מען קען זיך דאס איבערצייגן אז פון ווען די דרוק אין פראג איז געגרינדעט געווארן ביז היינט, האבן זיי נאכנישט געדרוקט אזא שיינע ספר ווי דאס, און דאס איז נאר צוליב וואס ער האט נישט געשוינט קיין געלט אויף דעם צוועק, וואס נאר ער אליינס האט דאס אלעס באצאלט, און האט נישט געבעטן קיין הילף פון קיינעם, און ווען דאס איז ארויס געקומען פון דרוק, האט ער אסאך פארטיילט אומזינסט, און די איבריגע האט ער געגעבן פאר ספרים פארקויפערס אז זיי זאלן דאס פארקויפן נאר פאר א צוגענגליכענע פרייז, און אויב איז א עושר געקומען צו אים דאס קויפן, פלעגט ער אים זאגן: דארפסט מיר נישט טון קיין פערזענליכע טובה, מען קען דאס קויפן אין געשעפט, און ווער עס וויל קען דאס דארטן באקומען, און ווי עס זעהט אויס האט זיך בכלל נישט אויסגעצאלט וואס דאס דרוקן האט געקאסט, אבער ער האט בכלל נישט געקוקט אויף דעם, נאר די עיקר וואס ער האט געוואלט, אז דאס ספר זאל פארשפרייט ווערן, און ווי יעדער האט אים געקענט, איז ער געווען רייך מיט פארשטאנד, און ליב געהאט ריינקייט און שיינקייט, א ברייטע הארץ, א מכובד המכבד את הבריות, און בכלל נישט געקוקט אויף געלט. (בהקדמת ספר שו"ת נודע ביהודה)

*

הרה"ק רבי יעקב שמשון **משפטיווקא** זצ"ל האט אמאל געזאגט פאר הרה"ק רבי ברוך **ממעזיבוז** זצ"ל אז ער וויל שרייבן הגהות אויפן ספר נודע ביהודה, האט אים רבי ברוכ'ל געזאגט: אויב דו ווילסט שרייבן, שרייב, אבער זאלסט וויסן, מען האט אויסגערופן אין מתיבתא דרקיע אז די הלכה איז אזוי ווי אים, און אז ער האט איבעראל צוגעטראפן צו די אמת'ע הלכה. (הנודע ביהודה דף ל"ו)

*

ווי באקאנט איז דער נודע ביהודה געווען גאר שטארק אקעגן זאגן לשם יחוד בעפאר א מצוה. עס האט אמאל פאסירט אין שטאט טשעכנוב אז א גרויסע עושר האט גערעדט זייער מאוס אויפן נודע ביהודה צוליב וואס ער האט נישט געהאלטן פון זאגן לשם יחוד, ווען הרה"ק רבי אברהם **מטשעכנוב** זצ"ל האט געהערט וועגן דעם, האט ער געהייסן אז מען זאל אים לייגן אין ח', און מען זאל נישט האבן קיין שייכות מיט אים, ביז ער וועט פארן קיין פראג, און צוזאמנעמען צעהן אידן און גיין צום ציון פון נודע ביהודה, און אים איבערבעטן, די שטאט מענטשען האבן זיך טאקע אפגעשיידט פון אים, און נישט געשטאנען אין זיינע ד' אמות, ביז ער האט נישט געהאט א ברירה און איז געפארן קיין פראג, און עס האט גענומען א יאר ביז ער איז צוריק געקומען קיין טשעכנוב, און דעמאלטס האט מען אים מתיר געווען די ח', אבער דעסטוועגן איז ער לײדער געווארן א גרויסע ארימאן, און האט געדארפט אנקומען צו מענטשען, ביז ער איז שפעטער געשטארבן ל"ע. (מופת הדור)

*

ווען דער **בעש"ט הק'** זצ"ל איז אמאל געווען אין שטאט פראג, איז געקומען צו אים א איד און מזכיר געווען פאר אים א מקשה לילד וואס האט געדארפט א ישועה, און ער האט אים געהייסן גיין דאס מזכיר זיין פארן מרא דאתרא דער נודע ביהודה, און דער נודע ביהודה האט אים געזאגט וואס ווילסטו דען פון מיר, וואס קען איך דיר העלפן, נאר איך געב דיר אוועק די זכות פון די בלאט גמרא וואס איך לערן יעצט, ווען דער איד האט דאס שפעטער דערציילט פארן בעש"ט הק', האט ער אים געפרעגט וועלכע בלאט גמרא דאס איז געווען, ווען ער האט אים געזאגט וועלכע בלאט, האט אים דער בעש"ט געזאגט: טאקע דוקא די בלאט גמרא איז מסוגל פאר א מקשה לילד. (מרן הגה"צ מנאנאש זצ"ל בשם כ"ק הגה"צ מקראסנא זצ"ל)

*

תורתו מאירת עינינו יגן לנו ויושר יליץ בעדינו

דברי נשיא כוללינו כ"ק הגה"צ אבד"ק וויען זצוק"ל
לרגל הדינער השנתי בעיר וויליאמסבורג

תתא) כי אם נבין להחזיק בני הכולל שומרי החומות בארץ הקדושה, שלומדים תורה עפ"י מסורת אבותינו, בצניעות בקדושה ובטהרה, אז בטוחים אנחנו שהזכות יגן על כולנו, ונזכה לחצרות בית ה' בתוככי ירושלים הללוי-ה במהרה בימינו אמן.

וכולנו יחד נשתדל להחזיק קיום התורה, ובזכות זה נזכה לקבל פני משיח צדקנו, **אשר ברור כי אחד מביקוריו הראשונים יהיה אצל כולל שומרי החומות, אל בתי כנסיות שלה, ושאר מוסדותיה הקדושים, ונזכה לראותו מהרה בריש גלי בב"א.**

מתוך דרשותיו לכולל שומרי החומות, קונטרס השם נפשינו בחיים, דף ט"ו - כ"ב)

בואו והשתתפו בגוף ובממון ביים יערליכען דינער פאר "כולל שומרי החומות" וויליאמסבורג, איש בל יעדר!

פינת המאיר

ליקוט בענין מעלת
צדקת רבי מאיר בעל הנס
לעניי ארץ ישראל

כולל שומרי החומות

נתפרסם ע"י ידיד
כולל שומרי החומות
לצדקת רבי בעל הנס

פאר א פושקע רופט:
718.243.2495

מבאר השבת

מאמר תרל"ד

מנהגי אבותינו ורבותינו ליום שבת קודש

תפלת מנחה שב"ק אחה"צ (כ)

עג) אולם יש מקומות שנוהגים שרק הש"ץ אומר שלום רב וכו' בעת חזרת השמו"ע בקול רם (קמ).

עד) יש תנועה ונוסח מיוחדת אשר מתפללין בה תפלת מנחה בשב"ק (קמא).

עה) באמירת קדושה אצל חזרת התפלה בתפלת מנחה של שב"ק, יש בה סוד גדול, על כן צריך להזהר בה מאד בכוונתה (קמב).

עו) לאחר חזרת הש"ץ אומרים ג' פסוקי צדקתך וכו', וי"א הטעם שזהו צידוק הדין על פטירת הצדיקים משה רבינו ע"ה ויוסף הצדיק ע"ה ודוד המלך ע"ה שכולם מתו באותה שעה (קמג)**, וראוי לכל ישראל להעלות אותם על לב ולהאנח עליהם בשעה הזאת** (קמד)**, וע"כ אומרים אותו בעמידה** (קמה).

עז) וע"פ סוד הטעם הוא, כי צריכין אנחנו עתה לעורר ע"י נשמת ג' צדיקים אלו תיקון גדול הצריך לעת עתה במנחת שבת (קמו).

עח) וי"א שבג' פסוקים אלו אנו משבחים להשי"ת על התורה שניתנה בשבת, ועל שהמלאכים אין אומרים שירה בשבת, ועל הגיהנם ששובת בשבת (קמז).

מקור הברכה

(קמ) בס' **נזר הקודש** (מנהגי בית ראפשיץ, דף קל"ה) מובא, והמנהג [**בראפשיץ - מעליץ**] שאין אומרים שלום רב, אלא הש"ץ בלבד.

בזמירות **בית סופרים** (פרעשבורג, אות קמ"ו) מובא, מרן **השבט סופר** זצ"ל היה נוהג לומר במנחה של שבת בלחש שים שלום, ובחזרת הש"ץ היה אומר שלום רב.

ובס' **בית ישראל** (מאטערסדארף, ח"ח דף ער"ה) מובא, אגב אכתוב כאן מעשה ששמעתי מפי אחי הרב משה שמואל שליט"א ששמע מפי הגאב"ד דק"ק **פרעשבורג** בעל דעת סופר זצ"ל: אביו **השבט סופר** זצ"ל היה נוהג לומר במנחה בלחש שים שלום, ובחזרת הש"ץ היה אומר שלום רב. פעם אחת עבר לפני התיבה בתפילת מנחה ואמר שים שלום כמנהגו בלחש, העירו לו על כך, וחזר ואמר שלום רב, לאחר שסיים תפילתו אמר: איך העט מיך באלד גיט טועה געוועזן.

וסיפר לי הרב ר' ישעי' דוב חייטובסקי ז"ל שהיה מתפלל תפילת מנחה עם הגאון ר' **יונתן שטייף** ז"ל, ואמר הש"ץ שים שלום, והרעישו המתפללים ולא הניחו לו עד שחזר ואמר שלום רב, אף כי הגאון אמר שאינו צריך לחזור.

(קמא) בס' **מטה אפרים** (סי' תקצ"ח סעיף ב') כ' להתפלל אפילו תפלת מנחה של ראש השנה בתנועה זו של תפלת מנחה בשבת, ואומר הש"ץ אשרי ובא לציון בניגון מנחת שבת וכו'.

בס' **מגן אבות** (באבוב, דף תנ"ב אות מ"ט) מובא, תפלה זו [מנחה שב"ק] מתפללין בתנועה המיוחדת לה. וכן נוהגים בתפלת מנחה של כל הימים טובים, שמתפללים בניגון של מנחת שבת עד לאמירת ימלוך של קדושה, שאז מתחילים בניגון של יו"ט.

(קמב) בס' **בן איש חי** (הלכות שנה שניה, חיי שרה אות ח') כ', ענין הקדושה של חזרת תפלת מנחה דשבת, יש בה סוד גדול, כי עתה הקדושה הזאת נמשכת ממקום עליון וגבוה מאד, וכמ"ש רז"ל בשער הכונות, על כן צריך להזהר בה מאד בכוונתה.

(קמג) **בטור** (סי' רצ"ב) כ', ונוהגין בכל המקומות לומר ג' פסוקים של צדקתך, וכתב רב שר שלום הטעם שתקנו לומר צדוק הדין, על שמת משה רבינו באותה שעה.

ובס' **הזוהר** (פרשת תרומה דף קנ"ו ע"ב) כ', תלתא אינון דאסתלקו מעלמא בהאי זמנא [בעת מנחה שב"ק], וכולהו כלילן במשה, חד משה נביאה מהימנא עילאה, וחד יוסף צדיקא, וחד דוד מלכא, בגיני כך תלת צדוקי דיני הכא, חד איהו דיוסף זכאה קדים לכל הני, ודא איהו צדקתך כהררי א-ל משפטיך תהום רבה (תהלים ל"ו ז') וכו', וחד משה נביאה מהימנא, ודא איהו דכתיב (שם ע"א י"ט) וצדקתך אלקים עד מרום אשר עשית גדולות וכו', וחד איהו דוד מלכא, ודא איהו דכתיב (שם קי"ט קמ"ב) צדקתך צדק לעולם ותורתך אמת וכו'.

ובס' **אלי' רבה** (סי' רצ"ב אות י"ז) כ', ולי נראה טעם ע"פ מ"ש בזוהר דמשה ויוסף ודוד מתו במנחה בשבת, וע"כ נראה דאומרים ג' צדקתך להצדיק הדין, וליתן טעם על מיתתן, ראשון [עפ"י נוסח אשכנז] על מיתת משה רבן של כל ישראל, ע"פ מ' ילקוט פ' וילך שביקש בטעמים רבים שלא ימות, והשיב לו הקב"ה ז"ל, א"כ אתה עושה תורתי פלסתר, שכתבתי ואין מידי מציל ע"כ, ולז"א בתחלה צדקתך צדק לעולם במיתת משה, וקאמר טעמא ותורתך אמת, שלא יעשו פלסתר ח"ו, שנית על מיתת יוסף, וטעם בגמ' (ברכות נ"ה ע"א) שמת קודם אחיו, אף שהי' צדיק ביותר, ולפי שנהג עצמו במדת גאוה, וטעם גדול אי' גאוה מבואר בר"ח משום שמשתמש בשרביטו של ממ"ה הקב"ה, דלבש גאות כשעושה ניסים ונפלאות כמו בים וכדומה, לזה צדקתך כו' אשר עשית גדולות אלקים מי כמוך, ר"ל שאין לדמות אדם להקב"ה, שלישית על מיתת דוד, נראה ע"פ מ"ש חז"ל פ"ב דשבת (ל' ע"א) שביקש דוד שלא ימות בשבת אלא בא' בשבת, והשיב לו הקב"ה אין מלכות נוגעת בחברתה כו', וכ"מ הרים זה מלכות, וכן פרש"י דסנהדרין דף כ"ז, ולז"א צדקתך כהרר"י א-ל.

ובסידור **שער השמים** (להשל"ה הק' זצ"ל, מנחה שבת) כ', ובזוהר מבואר הטעם שאומרים ג' מיני צידוק הדין, לפי שנסתלקו ג' מן העולם באותה שעה, וכולם נכללים במשה ע"ה, והם יוסף הצדיק ודוד המלך ע"ה, הראשון ליוסף הצדיק, לפי שקדם להם, והוא צדקתך כהררי א-ל זה יוסף הצדיק, שהוא כהרים שקול כעליונים, ואין הרים אלא אבות, משפטיך תהום רבה, שהם המים שאין להם סוף, וצדקתך אלקים עד מרום על משה רבינו ע"ה, כדאתמר ואתה מרום אשר עשית גדולות, שהוא כולל הגדולות והנוראות, צדקתך צדק לעולם ותורתך אמת, על דוד המלך ע"ה סוד צדק תחתון, והנה באותה שעה נסתלקו תורה שבכתב ותורה שבעל פה, ולפיכך באותה שעה בתי מדרשות בטלים, בשעה שמת יוסף יבשו המקורות, כי נאסף הצדיק, והשבטים נפלו בגלות, פתחו עליו ואמרו צדקתך כהררי א-ל, בשעה שמת משה חשך השמש ותורה שבכתב, אספה אורה סוד אספקלריא המאירה, וכשמת דוד תורה שבע"פ שבה מאיתנו, וירח לא יגיה אורו, ולסוד זה נתקנו שלשה מיני צידוק הדין במנחה של שבת.

(קמד) בס' **סדר היום** (עניני מנחה שב"ק) כ', ואח"כ יאמר צדקתך ג' פעמים בג' פסוקים, הא' צדקתך כהררי א-ל וכו', והב' וצדקתך אלקים עד מרום וכו', והג' צדקתך צדק לעולם, ואלו ג' פסוקים הם כענין צדוק הדין בלשון נקי, על שמתו ג' ראשי ישראל בשעת מנחה בשבת, והעיקר שנתקן על פטירת משה רבינו ע"ה. הא' צדקתך כהררי א-ל, רמז על יוסף הצדיק ע"ה, שהיה זכותו גדול והפליג צדקתו כהררי א-ל עם אחיו ועם כל בית אביו, כדכתיב (בראשית מ"ז י"ב) ויכלכל יוסף וכו', ופטירתו מן העולם עשה רושם לכל בית ישראל, לכן אנו מצדיקים עלינו את הדין, ואומרים צדקתך כהררי א-ל, כלומר צדקת צדוק תמימות דרכיך עם כל בני העולם, אפילו עם האנשים אשר הם בעיני העולם כהררי א-ל, עם כל זה אתה מבקש מהם משפטיך כמו הקטן שבאנשים, שאין אתה נושא פנים, וצדיק וישר אתה א-ל אמונה ואין עול, וענין תהום רבה כמו השפלה גדולה השפל שבאנשים, אדם ובהמה תושיע ה', כלומר כמו שלענין הדין אין אתה נושא פנים בענין, כך לענין התשועה אתה משוה את כולם כאחד גדול עם קטן, וזהו אדם שהוא החשוב עם הבהמה שהיא קטן הערך, תושיע ה'.

הפסוק הב' על משה רבינו ע"ה, והוא צדקתך אלקים עד מרום, כלומר צדקת דיניך ומשפטיך היום, אפילו עם גדול הבריות אשר עלה לפניך למרום, וישב שם מ' יום לומד בתורה, ובזה הענין גדולה עשית להכיר אלקותך שכל העולם יאמרו אלקים מי כמוך, כי כל העולם כאין נגדך הגדול כקטן אתה משוה אותם, ואין אתה נושא פנים, ובכן יראוך הכל ויאמרו אין קדוש כה', ומפני שפטירת משה רבינו ע"ה עשה רושם לכל ישראל, אנו מצדיקין עלינו את הדין.

הג' על דוד המלך ע"ה אנו אומרים צדקתך צדק לעולם ותורתך אמת, להיות שדוד המלך ע"ה עשה משפט וצדקה לכל עמו, אנו אומרים להקב"ה צדקתך, כלומר צדוק משפטיך הוא כולל לכל, אפילו עם מי שהוא צדק לעולם כדוד המלך ע"ה, שהיה עושה צדקה ומשפט עם הכל, ותורתך אמת, כלומר מה שכתוב בתורתך אמת, כי אתה תמים בדרכיך, ואין אתה נושא פנים, ואם אדם הטיב דרכיו בעולם הזה, אתה משלם לו לעולם הבא, אבל לא אתה עובר זה מפני זה, וזה שנכתב בתורה (דברים ל"ב ד') הצור תמים פעלו כי כל דרכיו משפט וגו' א-ל אמונה לשלם לכל אחד מעשהו, ואין עול, כלומר אינו מנכה העול מפני המעשה הטוב, אלא שישתלם מן האדם מזה, ומשלם לו שכרו משלם, שאין רצונו לעשות עול ולנכות לו שכרו.

ומשום ששלשתן אלו עשו רושם בפטירתן כאשר זכרנו, ראוי לכל ישראל להעלות אותם על לב בשעה הזאת, ולהצדיק דין שמים עלינו, וראוי לבעל נפש להאנח עליהם בשעה הזאת, ואע"פ שהוא שבת, שקשה סילוקן של צדיקים לפני הקב"ה מאד, וכן הוא אומר (תהלים קט"ז ט"ו) יקר בעיני ה' המותה לחסידיו. ולא לחנם תקנו לומר אלו הג' פסוקים על צדוק הדין, אלא כדי להראות צער ואנחה כל אחד בעצמו, וראיה לדבר שבימים שהם של שמחה, תקנו שלא לומר אותם, כדי שלא להצטער בענין.

(קמה) בס' **אלי' רבה** (סי' רצ"ב אות י"ז) כ', כתב בס' תניא מנהגינו לאמרו מעומד, לפי שהוא במקום צדוק הדין.

(קמו) בס' **בן איש חי** (הלכות שנה שניה, חיי שרה אות ט') כ', ענין ג"פ צדקתך וכו', לפי הפשט אומרים אותם במנחת שבת כנגד שלשה צדיקים, יוסף הצדיק ע"ה, ומשה רבינו ע"ה, ודוד המלך ע"ה שנפטרו בשבת, אך טעם העקרי ע"פ הסוד הוא כי צריכין אנחנו עתה לעורר ע"י נשמת שלשה צדיקים הנז' תיקון גדול הצריך לעת עתה במנחת שבת, כי לעת עתה צריכה המלכות להעלות אורות מ"ן למקום עליון וגבוה, וצריכה לשלשה נשמות של שלשה צדיקים הנז', שיעלו גם הם אורות מ"ן עמה, ואם חל שבת בר"ח אינה צריכה המלכות אל עליית השלשה צדיקים הנז' שיהיו מעלים עמה, ולכן אין אומרים ג"פ צ"צ הנז' בשבת שחל בר"ח, וכנז' בדברי רבינו האר"י ז"ל בשער הכונות, והמנהג פשוט דגם כשחל שבת ביו"ט וחנוכה ושאר ימים שאין אומרים בהם תחנה בחול, דאין אומרים צ"צ, ולא עוד אלא גם אם חלו ימים שאין אומרים בהם תחנה ביום ראשון בשבת, נמי אין אומרים צ"צ ביום שבת, ועל זה אין בידינו טעם לידע איך נעשה באותו שבת התיקון הנז' הצריך למלכות ע"י שלשה צדיקים באמירת ג"פ הנז'. ועיין אמת ליעקב ניניו ז"ל דף ק"ב ע"ד סי' יו"ד. וכתב לי הרה"ג מהר"א מני נר"ו שמצא בכ"י של הרב יר"א ז"ל וז"ל מנהג קדום בבית א-ל יכב"ץ לכוין כל הכונות בלב בין החזרה לקדיש, וכן הוא באמירת צ"ץ מכונים הכונות הנז' במחשבה, חוץ מר"ח שאין מכונים שום כונה בין החזרה לקדיש עכ"ל הרב חיד"א ז"ל.

(קמז) בס' **אור זרוע** (הלכות מוצ"ש אות פ"ט) כ', ומורי ה"ר יהודה חסיד זצ"ל אמר לי שמה שאנו אומרים צדקתך במנחה בשבת, היינו משום שאותם פסוקים מדברים מתורה וממלאכים ומגיהנם, כך שמעתי מפיו, ולא פי' לי הטעם, כי לא שאלתיו. ונראה בעיני דהיינו טעמא כדאמרי' פ' אר"ע (שבת פ"ו ע"ב) דכ"ע בשבת ניתנה תורה להם לישראל, והא דתניא בסדר עולם בששה בסיון נתנו להם עשרת הדברות לישראל, ויום ששי היה, וגרסינן נמי במכילתא זה הקשה ה"ר פטר בר יוסף זצ"ל, והשיב לו ה"ר יצחק בן מלכי צדק זצ"ל, דברייתא דסדר עולם משובשת היא, דמאן תנא סדר עולם ר' יוסי, ובני התלמוד כך היו שונין אותה בז' בחודש ניתנו עשרת הדברות ויום שביעי היה, הלכך אנו אומרים צדקתך צדק לעולם, דהיינו בתורה משתעי, שאנו משבחים להקב"ה שהיום ניתנה תורה, ואח"כ צדקתך אלקים עד מרום וגו', דמשתעי במלאכים שהם במרום, ואנו משבחים להקב"ה על שבחר בנו לומר לפניו שירה היום ולא במלאכים, כדאמר במדרש שהמלאכים משוררים, וכתיב שש כנפים לאחד, וכל יום משורר בכנף אחד, דהיינו ששה כנפים לששה ימים, ובשבת אין להם במה לשורר, אמרו מלאכים לפני הקב"ה היום אין לנו עוד כנף במה לשורר, תן לנו כנף שביעי ונשורר לפניך היום, א"ל הקב"ה אינכם צריכין, יש לי כנף אחד שמשורר לפני היום, שנאמר מכנף הארץ זמירות שמענו צבי לצדיק, ואח"כ אנו אומרים צדקתך כהררי א-ל ומשפטך וגו', שאותו פסוק מדבר בגיהנם, ואנו משבחים להקב"ה על כי כל שומרי שבת אע"פ שרוב מעשיהם מקולקלים, אינם נידונין בשבת בגיהנם.

עובדא דשמואל

סיפורי צדיקים שנשמעו מאת מרן הגה"צ מנאנאש זצ"ל [רפח]

אלף תצז. הרה"ק בעל ייטב לב מסיגעט זצ"ל הי' דר לאחר חתונתו בעיר טאלטשאווא יצ"ו אצל חותנו הרה"ק רבי משה דוד אשכנזי מטאלטשאווא זצ"ל, ולאחר תקופה כאשר בא לבקר אצל זקינו הרה"ק הישמח משה זצ"ל בעיר אוהעל, הי' מאוחר בלילה, וזקינו היש"מ הרבה לדבר עמו, וסיפר לו ענינים שונים, והרבנית הצדיקת ע"ה אמרה לו שכבר יניח את נכדם הייט"ל לילך ולישן, שעייף הוא מטורח הדרך, ענה לה הישמח משה: יבא עוד זמן שיאמרו שמה שאומרים שהי' צדיקים בדורות שלפנינו שידעו הכל מה שנעשה בעולם ובשמים, אינו נכון ואמת, ומעולם לא הי' כזה, על כן אני רוצה לספר לו ענינים כאלו, שהוא ידע שהי' צדיקים שידעו ויודעים כל אלה הדברים. ואכן זהו נכון ואמת. [עס וועט קומען א צייט אז מען וועט זאגן, אז דאס וואס מען זאגט עס זענען געווען צדיקים וואס האבן געוואוסט וואס טוט זיך, עה, עס איז קיינמאל נישט געווען אזא זאך, וויל איך אים זאגן, און איך דערצייל אים פארשידענע הימלישע זאכן, אז עס זענען געווען צדיקים וואס זיי האבן געוואוסט, און זיי וויסן, זאל ער וויסן].

אלף תצח. הרה"ק מנאסויד זצ"ל הי' פ"א אצל איזה חתונה בעיר, והמתין שיהיו מוכנים לילך להחופה, וביני לביני הלך לטבול עצמו במקוה [שהרבה לטבול במקוה], ובעת הזה הלכו לכסות פני הכלה לפני החופה [באדעקן], כאשר הגיע חזרה מהמקוה, נתוודע שכבר הלכו לבאדעקן, וכבר כיסו פני הכלה, שאל: למה כבר כיסו אותה, ומיוה שיחזרו ויכסוה שנית. [דהלא הוא הלך למקוה להכין עצמו לזה העבודה, דהלא יש בענין זה כוונות מיוחדות, וכאשר הרה"ק לא הי' שם אצל הכיסוי לעשותו כראוי, ציוה שילכו ויחזרו ויכסו].

אלף תצט. פרשת וישלח שנת תש"ד לפ"ק נסעתי מעירנו האלאש יצ"ו לעיר פעסט יצ"ו להסתופף בצל מרן הרה"ק מסאטמאר זצ"ל שהי' שם על שב"ק לצורך עסקנות הצלת בני ישראל בעת המלחמה, הלכתי אחר עריכת סעודה שלישית והבדלה של מרן זצ"ל להרה"ק רבי אהרן מבעלזא זצ"ל שהי' שם בתקופה ההוא, ואחר תפלת ערבית קיבל הרה"ק מהר"א שלום מכל הקהל שבאו אצלו על שבת קודש, והיות שבבעלזא - פולין לא נהגו לנשק את ידי הרבי, אולם באונגארין נהגו לנשק את ידיהם, על כן צעקו הגבאים: נישט קישן, נישט קישן [שלא ינשקו את ידי מהר"א], אולם ראיתי איך שאיש אחד מאונגארין גחין ונשק את ידיו, ותיכף ציוה להביא מים, ורחץ את ידיו פעמים אין מספר.

אלף תק / בהיכל קדשו. מרן הרה"ק מסאטמאר זצ"ל הי' נוהג בספירת העומר להאריך באות ה' בתיבת 'היום' באיזה תנועה מיוחדת ונעים [לכוין איזה כוונות הק']. ופ"א כאשר הי' בבית המדרש שבביתו נאוה קודש בין מנחה למעריב, והי' שם שיעור משניות, ובפרוזדור בחוץ הי' מנין אחר לתפלת מעריב, וכאשר יצא מרן זצ"ל לחוץ ליטול ידיו לתפלת מעריב, שמע איך שאחד מן המתפללים שם אומר תיבת היום כנוסחתו ומאריך באות ה', עלה בת שחוק על פניו הק', ולא אמר דבר, אולם מאז והלאה שינה הנוסח, והאריך באות י' של תיבת היום [לכוין הלאה הכוונות], שלא סבל מרן זצ"ל שעושים כמעשהו.

לזכר עולם יהי' צדיק

לע"נ כ"ק הגאון הצדיק

רבי **אליהו פאללאק** זצ"ל

בן הגה"צ

רבי **ישעיהו** זצוק"ל

אב"ד ור"מ דק"ק

וואדקערט יצ"ו

נפטר ט"ו אייר

שנת תשכ"ג לפ"ק

תנצב"ה

נטילת ידים

המשך מעמוד א'

וצריך להגביה ידיו ולפשוט כפות ידיו כמו מי שרוצה לקבל איזה דבר, ויכוין שבהרמת ידיו שהוא הרמז שינשאו ויתעלו כל בחינות ידים העליונים כבי', וזה צריך כל אחד לכוין, וצריך להגביה יד ימין שיהא למעלה מן יד שמאל, כדי להגביר החסדים על הגבורות ולהגביהם עד הראש, ולכה"פ עד הפנים, כי למטה מזה אינו מועיל ע"פ סוד, וכש"כ בשבת קודש צריך ביותר להגביה, כי בשבת קודש צריכים אנחנו ביותר להפריד החיצונים מאתנו, ואז בהרמת ובהגבהת ידיו למעלה נותן בזה כח באורות העליונים שיהא להם עלי', ועל ידי זה נשפע שפע לשכינה הק', ובזה נמשך גם כן כח ושפע לנפשותינו ופרנסת הנפש והגוף, להרחיק החיצונים מאתנו, ונמשך עליו קדושה וטהרה, ואם אין עושה כסדר הזה עליו נאמר (איכה א' ו') וילכו בלא כח לפני רודף, כמובא בתקונים עשרין ותרין בסופו. (שלחן הטהור להרה"ק ר"א ראטה זצ"ל, מאמר טהרת המים פרק ב')

לנטילת ידים הביאו לפניו כלי עם מים [וכו'], ונטל ידיו, ובשעת הברכה הגביה ידיו סמוך לראשו נגד הפנים. (דרכי חיים ושלום מונקאטש, סדר ליל שבת אות שצ"ב)

אוצרות הבאר

ספרים חדשים שהגיעו להמערכת - עפ"י סדר הא"ב

ד'. שה. **הליכות יוסף עזרא / שו"ע או"ח סי' קס"ו - ר"א, ח"ז**

כולל בתוכו ביאור צח וקל משולב בדברי המחבר בשו"ע ומגן אברהם למען ירוץ הקורא, עם פסקי הלכה למעשה מגדולי הפוסקים, ואחר הלימוד יצא הדברים להלכה ולמעשה. עם תמצית הסימן והשו"ע ומגן אברהם, אחר כל סימן מבואר באופן קל וקצר תוכן דברי המג"א והנוגע למעשה, עם מדור יוסף דעת: אוצר המנוצר בירורי הלכה מספרי הפוסקים ושו"ת, החל משרשי הענינים בגמ' ושו"ע, סברות הפוסקים ונימוקיהם, עד הלכה למעשה, עם אוצר מנהגי ישראל וטעמיהם וענייניהם. כעת י"ל ח"ז על שו"ע או"ח: הלכות סעודה, פת הבא בכיסנין, ברכת המזון, סי' קס"ו - ר"א, ע"י חבורת זכרו תורת משה לומדי הלכה שע"י התאחדות אברכים ד'סאטמאר, שנת תשפ"ה לפ"ק, ברוקלין יצ"ו. (התרי"ד עמודים)

ד'. שו. **ששים ושמחים / עניני הנהגת הבית**

ילקוט הדרכות ישרות הנהגות טובות וסיפורי צדיקים, בעניני הנהגת הבית, בלשון הקודש ובלשון אידיש [רובן הדברים שאינם בחלק לשה"ק], ומדור תורתם של רבותינו, ממרן הרה"ק מסאטמאר זצ"ל וכ"ק אדמו"ר בעל ברך משה מסאטמאר זצ"ל בעניני שלום בית והמסתעף, נערך ונסדר מתוך שיעורי הרה"ג רבי שמחה שלום הלוי שטיינבערגער שליט"א מו"ץ ביהמ"ד דברי חיים, ור"מ בישיבה גדולה דרב"י ד'סאטמאר - קרית יואל יצ"ו, מהדורה שני' שנת תשפ"ה לפ"ק, קרית יואל יצ"ו. (שמ"ב עמודים)

לפרסם ספרים במדור "אוצרות הבאר" נא לשלוח שני ספרים להמערכת

ישמח מש"ה במתנת חלקו

בשם רבבות אלפי ישראל משגרים אנו בזה בעידן חדוותא, ברכות מזל טוב בשמחת ידידינו היקר מאוד נעלה, דגול מרבבה, האי גברא רבה,
איש חי ורב הפעלים לתורה ולתעודה, כליל המעלות והמדה, אוצר כל כלי חמדה, איש אשר רוח בו פועל גדלות ונצורות לשם ולתהלה,
משליך נפשו מנגד במסירות רבה ונאמנה, בדעת ובתבונה בכל מלאכה,

העסקן הנמרץ, חרוץ ושנון, ברוך הכשרון ופאר המעלה, כתר שם טוב לראשו עטרה

הרב משה יעקב שנייד שליט"א - מנהל ארגון הכביר 'מפעל גומלי חסד'

רוממות קל בגרונו, שהשמחה במעונו, בעזר צורו וקונו, באירוסי בנו היקר והמופלג יניק וחכים,
מצויין בתורתו, ויראתו קודמת לחכמתו, ועדיו לגאון ולתפארת כמר **יששכר דוב** הי"ו
וגם לרבות להאי גברא יקירא עוסק באורייתא תדירה, עומד תמיד לעזור לזולתו, העומד תמיד לימיננו במסירות נאמנה,

הרה"ג ר' לוי צבי פריינד שליט"א - לרגל אירוסי בתו למזל טוב

בהאי עידנא דחדוותא, בואו לפניהם ברננה, ונביע בשער בת רבים לעילא מכל ברכתא, להעלות על נס חסדם ופעולתם, ויהי ידיהם אמונה, בעוז ובגבורה,
להחיות עם רב אלפי משפחות ברוכים ברוח נדיבה, אל תוך בתיהם להניח אורה ושמחה, עושים ומעשים במסירה נאמנה, במלאכת מחשבת בעצה ותושיה,
מפליא פלאות לעמוד על הפקודים לעשות גדולות ונצורים בהדרה, מעשי ידיו להתפאר כי להם נאה,

וזכו להחיות יותר מעשר אלפים משפחות בני תורה, מרביצי תורה, ובריכי ילדים.

בנדבת נדיבי לב טפסרים הנגידים הי"ו, בשותף פעולה של הנהלת יותר משני מאות מוסדות התורה,

בעוזרם לכלכל הוצאות החג המרובים להחיות נפש כל חי בדרך כבוד.

ובפרט בחלוקת המצות בחצי מחיר, ובחלוקת הקיופאנס למאכלים, למלבושים, וצרכי הבית להנחה של % 30- % 50,

ובהיריד המפורסם לכל צרכי הבית במחיר מוזל מאד בדרך כבוד.

וב"ה הגיע פעולתם החובקות זרועות עולם לסכום האדיר של יותר משלשה מיליון דאללער. מה טוב חלקם וחבלם.

אשרי להם ואשרי חלקם

מעומקא דליבאי ברכותינו שלוחות, בכל חותמי ברכות, כה יתן וכה יוסיף לאורך ימים ושנות חיים ברוכים, ויחול עליהם כל הברכות אשר בתורה אמורים, ויזכו להמשיך בעבודת הקודש בטוב ובנעימים, יוסף ה' עליכם אלף פעמים, לראות רב נחת דקדושה מבנים ובני בנים, מעשים הטובים ורב צדקתם יעמדו בעדם כל הימים, לטב ולחיים ולשלם.

הכ"ד המברכים לשמחתם, השמחים בשמחתם, מוקירם ומכבדם כרם ערכם: הנהלת מוסדות התורה בעיר ברוקלין ניו יארק

מוסדות התורה וישיבות: אהל שרה, אהל רפאל, אהל תורה, אור משה, אלכסנדר, באבוב-45, באיאן, בית הלוי, בית מאיר, בית התלמוד, בנין עולם, בנות חיל, בעלזא, גור, דושינסקיא, דורות בוכארא, דעעברטי טיטי, דינוב, דרכי חיים, דרכי נועם, דושינסקי, דעעברטי טיטי, והערב, ויזניץ, וויזניץ, וויען, וויעליפאלי, ליו התורה, התן סופר, טעג, יאוואשע, יגדיל תורה, מאור התלמוד, מאשלוי, מבוא התלמוד, מבקשי השם, מונקאטש, מיר, מסורת אבות, נייטרא, נייטרא טשעטשער, נייפעסט, ישיבות מלכת התורה סאטמאר, סאטמאר, סאטמאר ב"פ, סאטמאר וויליאמסבורג, סאטמאר לינדען, נתיבות התלמוד, סטאלין, סטריא, ספינקא, סקווירא, פאפא, פני מנחם, צאנז סטעטן איילענד, צעהלים, צאנז, קאשוי, קאליש, קדושת לוי, קלויזענבורג, קאמענץ, קראלי, קראסנא וומ"ס-ב"פ, רחמסטריווקא, שאפראן, שערי יושר, שער המלך, תולדות רפאל, תורה ודעת, תפארת ישראל, תפארת אליעזר, תשב"ר.

כוללים וקהילות: אהל יעקב, אהלי שמואל, אולם, אונגוואר, אהלי צבי, אוסטילא, אלכסנדר, אסוקי שמעתתא, באבוב לינדען, באבוב-45, באסטאן, בית המתיבתא, בית הילל, בית התלמוד, בית חיים יהושע, בית משה, בני לוי, בני שמואל, בעלזא, בראד, בראשוב, ברכת מנחם, ברסלב, גור, דברי יואל, דעליקוב, דושינסקי, דינוב, דרך אמונה, דרכי נועם, כולל דעעברטי טיטי, הרבצת התורה, וישניץ, ויזניץ, וויען, כולל וויואל משה, ליו התורה, זכור לאברהם, זכרון יעקב מנחם, זכרון יששכר, זלאטשוב, חברה הצלה, חיים אביגדור, טארטיקוב, טאריגראד, טיב לבב, טשמישוואר, טשערנאוויץ, ים התלמוד, כוונת הלב, כולל למצויינים, כולל רייטשארט, לבושי חושן, לומדי תורה, לייפניק, ליזנ, לינת הצדק, לעלוב, מגן אברהם, מטה אפרים, מראה יחזקאל, מישקאלץ, מונקאטש, משנת מנחם, משכן יחזקאל, משנת יונתן, נאוואמינסק, נער ישראל, נחלת דוד, נייטרא, נתיבות התלמיד, כוללי סאטמאר וויליאמסבורג - ב"פ, סאטמאר בנין בראק, סאטמאר סאוט 8, סאטמאר 18, נייעשאדז, נתיבות התלמוד, סלאנים, סוואליווע, סערדאהעלי, ספינקא בית יצחק, ספינקא-ב"פ, סקווירא, סקולען, עמק התשובה, ערלוי, כולל ציון ארה"ב, פאפא, פאריטוב, פאלטישאן, צאנז למיגראד, צאנז יוניאן סיטי, צאנז קלויזענבורג, צאנז קרעניץ, צעהלים, קאלוב, קאמענץ, קאשוי, קול ארי', קיוויאשד, קראלי, קרית קאשוי, כולל ר' וואלף, רא"א, רחמסטריווקא, שאפראן, שערי יושר, תורת יחיאל.

העוסקים עמו במלאכת הקודש בשם אלפי ישראל הנהנים מפעולותיו הברוכים

הרב יצחק ראבינאוויץ, הרב יצחק ביסטריצקי, יעקב וויירעב, אריה וואסנער, שמואל שמעלקא קרויס, יואל מרדכי כהנא, יששכר מאיר בערגער, אלימלך מילבער, אברהם יעקב פריינד

גם אנו מצטרפים סניף ארץ ישראל: **מרדכי דוד שנייד, יצחק ברזל**

אינטערנעט

אפילו מיט אן אזויגערופענעם גאר גוטן פילטער

איז פארט גאר שלעכט פאר א אידישע נשמה

מבאר רבותינו: 43 LORIMER ST. BROOKLYN N.Y. 11206

טעל: 718-218-6817 - פעקס: 718-506-9629

כל הזכיות שמורות, ואסור להעתיק שום ענין מהגליון בלי רשות המערכת

י"ל ע"י קהל אפסי ארץ ד'נאנאש - בנשיאות הגה"צ רבי אליעזר יוסף פאללאק שליט"א

אדם אם היה עובר בין הקברות, והיה יודע שצדיק קבור שם,

צריך להזכירו במעשיו, אמר שלמה (משלי י' ז') **זכר צדיק לברכה.** (פסק"ר פי"ב ס"א)

פארט איר אויף קברי צדיקים ווי אימער אין דער וועלט ?

די עיקר השתטחות ביי א ציון פון א צדיק איז נאכצוזאגן שמועות ועובדות מפיו כמובא בספה"ק.
איר צאלט אזויפיל געלט פאר די נסיעות, קומט נישט אן צום ציון ווי א פרעמדער, מיר וועלן אייך צושטעלן א קובץ **"לספר בציון"** מיט געקליבענע סיפורים מיוחד פאר די ציונים ווי איר פארט.

אזוי ווי איר זענט מחליט צו פארן אויף מקומות הקדושים, רופט אריין צו מערכת **"מבאר רבותינו"**
און מיר וועלן אייך צושטעלן בעזהשי"ת א קובץ לויט אייער פארלאנג. 718-218-6817

~ פועל'ט אלעס גוטס ~